

Det Anarkistiska Biblioteket

Viskaforsockupationen – visst finns det lyckade ockupationer

Hanzon, Viskaforskollektivet

Hanzon, Viskaforskollektivet
Viskaforsockupationen – visst finns det lyckade ockupationer

Texten är publicerad i tidningen Brand, ur numret Nummer 2, 2000 –
Linköpingockupationen

sv.anarchistlibraries.net

Innehåll

Viskaforsockupationen – visst finns det lyckade ockupationer	3
--	---

Viskaforsockupationen – visst finns det lyckade ockupationer

Publicerad i tidningen Brand, nummer 2, år 2000.

För fem år sedan räddade husockupanter två stora trähus i Viskafors. Idag är det ett levande kollektiv som blåst liv i den frihetliga vänstern.

Fem år har gått sedan vi ockuperade de gamla arbetarbostäderna i Viskafors utanför Borås. Striden stod då om fem stora hus kommunen hade köpt av Viskafors hem för 2,8 miljoner med syftet att riva dem, vi bor nu i två av dem. Viskafors hem hade i drygt ett år försökt få lägenheterna uthyrda till hutlösa priser, innan dess var det en flyktingförläggning. När rivningsbeslutet publicerades i Borås Tidning (BT) i början av 1995 var vi ett gäng ungdomar på vänsterkanten som började diskutera möjligheterna med en ockupation. Många av oss var då negativa på grund av att de ligger 1,5 mil utanför stan, men efter att ha sett husen blev vi alla förälskade i dem och ändrade oss. Husen vi bor i är byggda på 1870-talet och de som revs byggdes på 1890-talet. Det är stora trähus med separata lägenheter i, relativt stor markyta till, beläget i en dalgång vid ån Viskan.

Det blev ett par förberedande möten som behandlade vilka krav vi skulle ställa, vilken attityd vi skulle ha utåt, media, försvar och praktiska detaljer. På kvällen den 24 maj 1995 gick vi in i husen, 15 personer samlade i en lägenhet. Vi hade vadslagning om när polisen skulle storma husen, för att det skulle hända var vi alla övertygade om, men lyckligtvis vann ingen vadet. Med parollen "Bostäder åt ungdomar" kontaktade vi följande dag media, samtidigt som vi började klippa gräs och buskar och snygga till i allmänhet.

Vi valde att köra med en helt öppen ockupation, om folk ville komma och diskutera/fråga något var det bra att kika förbi och det var det också många som gjorde och vi gick ut med våra identiteter i tidningar, TV och radio. Vi fick förvånansvärt bra respons från media och ett brett folkligt stöd. Utan det hade det nog aldrig gått vägen. Vi fick till och med peppande beundrabrev med posten från okända människor, en arkitekt gick ut i tidningen till stöd för

oss och Borås museum gjorde en foto/intervju-utställning om ockupationen senare på sommaren.

Under första veckan skrev vi ihop våra krav som vi sände till ansvariga i lokalförslagsnämnden. Tre av fem hus var tänkta till bostäder, övriga två skulle iordningställas till ett allaktivitetshus respektive en kursgård. Vi beställde tidigare års ekonomiska redovisningar på olje- och vattenförbrukning och gjorde beräkningar på hur mycket det skulle kosta i drift per lägenhet och månad. Det landade på 700 kronor och vårt krav var att vi inte skulle betala mer än det, ingen hyresdel, mot att vi själva står för underhåll av husen och marken, förutom VVS-installationer och underhåll, som skulle ligga på kommunens ansvar.

Tidigt en morgon tre veckor senare blev vi väckta av en BT-reporter som informerade oss om att vi vunnit två av husen. Vi blev förstås jätteglada och en aning överraskade över det, samtidigt som vi inte gärna såg att något hus alls skulle rivas och vi höll oss lite återhållsamma tills vi visste vilka krav vi fått igenom och inte. Efter möte med kommunen stod det klart att de godtog våra krav angående betalning och underhåll! I det här läget kunde vi ha fortsatt ockupera de resterande husen men vi beslutade oss för att inte riskera att förlora de hus vi lyckats med. Vi avbröt aktionen och började rusta upp våra hus till beboeligt skick. Alla hus hade blivit mer eller mindre vandaliserade under tiden de stått tomma, så hela sommaren blev ett enda långt fraktande, bärande och installerande av hela och fungerande vitvaror, köks- och badrumsinredningar, som vi tog från rivningshusen.

I oktober började de första att flytta in, samtidigt som grävmaskinerna kom för att riva våra grannhus, och efter ett halvår var alla 16 lägenheter uthyrda, varav en är en samlingslokal. Sedan dess har kommunen försökt jävlas med oss en enda gång. De skickade ut en räkning på 20 000 kr för uteblivna intäkter, men när vi dundrade in på kontoret och bad om att få se papprena, upptäckte de att de visst bara glömt en summa på 20 000 som var betald. Oj då! Ockupationen och bildandet av Viskaforskollektivet blev startskottet för bland annat SUF i Borås, som i och för sig inte finns längre, men det har varit en bra och viktig samlingspunkt för den politiska miljön i vår stad och vi ska se till att det fortsätter så.

Vi hade en massa visioner om framtiden den där första sommaren, många lite väl högflugna, men bara att vi faktiskt lyckades med vår ockupation och att vi finns kvar ännu efter fem år betyder otroligt mycket! Vi hoppas att vi kan vara ett bra exempel på att det faktiskt går att vinna husstrider och att direkt aktion är en utmärkt metod!